

Huvudman

Sollefteå kommun
orjan.abrahamsson@utb.solleftea.se

Beslut

Datum 2025-02-21

Dnr 2024:2923

Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Ramsele skola i Sollefteå kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 14 oktober 2024.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) att senast **torsdag den 19 juni 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om betyg. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen genom kopior på betygskatalog för årskurs 9 vårterminen 2025 samt en lärarförteckning för samma period.

Om Sollefteå kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sollefteå kommun ska vidta följande åtgärder

Beslut om betyg och betygskatalog

- Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Det ovansagda gäller inte om kompletterande bestämmelser i skolförordningen är tillämpliga (3 kap. 16 § skollagen och 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2923) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betygskatalog och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Ramsele skola i Sollefteå kommun har ingått i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har i två tidigare beslut i aktuellt ärende – den 26 april 2024 och den 14 oktober 2024 – påtalat brister i verksamheten vid Ramsele skola i Sollefteå kommun. I det senaste beslutet beslutade Skolinspektionen att tilldela Sollefteå kommun en föreläggande rörande beslut om betyg och betygskatalog.

Sollefteå kommun har den 13 januari 2025 samt den 27 januari inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Sollefteå kommun har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2024 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation.

Av betygskatalogen framgår det vilket ämne och vilken undervisningsgrupp betygen avser. Nedanför informationen om skolenheten finns en tabell med 6 kolumner: Namn; Personnummer; Betyg; Information; Sign samt Datum. Den undervisande läraren har skrivit sina initialer i kolumnen "Sign" och

datum för betygssättning i kolumnen "Datum". Under tabellen finns en rad där läraren har skrivit sin fullständiga namnteckning, under raden finns ett namnförtydligande. I de fall då den undervisande läraren saknar lärarlegitimation har även en legitimerad lärare skrivit sin namnteckning under tabellen, samt skrivit sina initialer i kolumnen "Sign".

I ämnet modersmål: tyska har den undervisande läraren signerat själv. Enligt biträdande rektorn saknar den aktuella läraren lärarlegitimation och har en tidsbegränsad anställning.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap 17 och 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i (1) modersmål eller (2) som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2 (6 kap. 5 § skolförordningen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om

betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Genom lärarförteckning, betygskatalog och uppgifter från rektorn är det visat att en olegitimerad lärare i modersmål tyska ensamt signera betygskatalogen trots att hen haft tidsbegränsad anställning. Skolinspektionen bedömer att detta inte är förenligt med aktuella föreskrifter eftersom läraren inte varit anställd utan tidsbegränsning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sollefteå kommuns verksamhet vid Ramsele skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller vad gäller beslut om betyg och utformning av betygskatalog. Det finns därför skäl att förelägga Sollefteå kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av utredare Fredrik Asplén

Föredragande i ärendet har varit utredare Mattias Ryd